Kinh Verañjaka (Verañjaka Sutta)

Kinh Trung Bộ (VNC PHVN, 2020)

42. KINH VERANJAKA (Veran]aka Suita)1

444. Như vầy tôi nghe. Một thời, Thế Tôn ở Sãvatthi (Xá-vệ), tại Jetavana (Kỳ-đà Lâm), tinh xá ông Anãthapiṇḍika (Cấp Cô Độc). Lúc bấy giờ các gia chủ Bà-la-môn ở Verafija đến trú tại Sãvatthi vì một vài công việc. Các gia chủ Bà-la-môn được nghe: "Sa môn Gotama là Thích tử, xuất gia từ dòng họ Sãkya (Thích-ca) nay ở Sãvatthi, tại Jetavana, tinh xá ông Anãthapiṇḍika. Tiếng đồn tốt đẹp sau đây được truyền đi về Tôn giả Gotama: 66Đay là Thế Tôn, bậc A-la-hán, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Si, Điều Ngự Trượng Phu9 Thiên Nhơn Sư, Phật, Thế Tôn. Với thắng trí, Ngài tự thân chứng ngộ thế giới này cùng với Ma giới, Phạm thiên giới, cùng với chúng Sa-môn9 Bà-la-môn9 các loài trời và loài người. Khi đã chứng ngộ, Ngài còn tuyên thuyết điều đã chứng ngộ. Ngài thuyết pháp sơ thiện, trung thiện, hậu thiện, đầy đủ văn nghĩa. Ngài truyền dạy Phạm hạnh hoàn toàn đầy đủ trong sạch. Lành thay, nếu được yết kiến một vị A-la-hán như vậy!,, Rồi các gia chủ Bà-la-môn ở Verafya đi đến chỗ Thế Tôn ở; sau khi đến, một số đảnh lễ Thế Tôn rồi ngồi xuống một ben; một số nói lên những lời thân hữu chào đon xã giao với Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên; một số chắp tay vái Thế Ton rồi ngồi xuống một bên; một số nói lên tên họ của mình trước mặt Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên; một số giữ im lặng rồi ngồi xuống một bên. Sau khi ngồi xuống một bên, các gia chủ Bà-la-môn ở Verafija bạch Thế Tôn: -Tôn giả Gotama, do nhân gi, do duyên gì, ở đây, một số loài hữu tình sau khi thân hoại mạng chung phải sanh vào cõi dữ*, ác thú, đọa xứ, địa ngục? Này Tôn giả Gotama, do nhân gi, do duyên gi, ở đây, một số loài hữu tinh, sau khi thân hoại mạng chung được sanh vào thiện thú, thiên giới, cõi đời này? -Này các gia chủ, do nhân hành phi pháp, hành phi chánh đạo, này các gia chủ, mà như vậy ở đây, có một số loài hữu tinh, sau khi thân hoại mạng chung, phải sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục. Do nhân hành đúng pháp, hành đúng chánh đạo, này các gia chủ5 mà như vậy ở dây, có một số loài hữu tình sau khi thân hoại mạng chung được sanh vào thiện thú, thiên giới, cõi đời này. Chúng con không thê hiêu một cách đây đủ những gì Tôn giả Gotama

1 Xem M. I. 285; A.ĩ. 47. Tham chiếu: Tạp.(7.02. 0099.1042-1043. 0272cl8-0273a28).

316 KINH TRUNG Bộ

thuyết giảng một cách vắn tắt nếu không được giải thích rộng rãi. Lành thay, nếu Tôn giả Gotama thuyết pháp cho chúng con5 để chúng con có thể hiểu một cách đây đủ những gì Tôn giả Gotama thuyêt giảng một cách văn tăt! -Như vậy? này các gia chủ, hãy nghe và suy nghiệm kỹ, Ta sẽ giảng. Thưa vâng, Tôn giả. Các vị gia chủ Bà-la-môn ở Verafija vâng đáp Thế Tôn. Thế Tôn nói như sau: 445. - Này các gia chủ, có ba loại thân hành phi pháp? phi chánh đạo; có bốn loại khẩu hành phi pháp, phi chánh đạo; có ba loại ý hành phi pháp, phi chánh đạo. Này các gia chủ, thế nào là ba loại thân hành phi pháp, phi chánh đạo? Ở dây, này các gia chủ, có người sát sanh, tàn nhẫn, tay lấm máu, tâm chuyên sát hại đả thương, tâm không từ bi đối với các loài hữu tình.

[Người này] lấy của không cho, bất cứ tài vật gì của n^ười khác hoặc tại thôn làng hoặc tại rừng núi5 không cho người ấy, người ấy lây trộm tài vật ấy. Người ấy sống tà hạnh đối với các dục, giao cấu với các hạng nữ nhân có mẹ che chở5 có cha che chở? có mẹ cha che chở, có anh che chở, có chị che chở9 có bà con che chở, đã có chồng, được hình phạt gậy gộc bảo vệ, cho đến những nữ nhân được trang sức bằng vòng hoa. Như vậy, này các gia chủ, là ba loại thân hành phi pháp, phi chánh đạo. Này các gia chủ5 thê nào là bôn loại khâu hành phi pháp, phi chánh đạo? Ở dây, này các gia chủ, có người vọng ngữ, đến chỗ tập hội, hay đến chỗ chúng hội5 hay đến giữa các thân tộc, hay đến giữa các tổ hợp, hay đến giữa vương tộc? khi được dẫn ra làm chứng và được hỏi: "Này người kia, hãy nói những gì ông bi;dầu cho người ấy không biết, người ấy nói: "Tôi °iết"; dầu cho người ấy biết, người ấy nói: "T6i không biết"; hay dầu cho người ấy không thấy, ngươi ấy nói: "Tôi thấy" hay dầu chỹ người ấy thấy, người ấy nói: "T6i không thấy." Như vậy? lời nói của người ấy trở thành cố ý vọng ngữ, hoặc vì nguyên nhân tự kỷ5 hoặc vì nguyên nhân tha nhân, hoặc vì nguyên nhân một vài quyền lợi gì. Và người ấy là người nói hai lưỡi, nghe điều gì ở chỗ này? đến chỗ kia nói để sanh chia rẽ ở những người này; nghe điêu gì ở chỗ kia, đi nói với những người này để sanh chia rẽ ở những người kia. Như vậy5 người ấy ly gián những kẻ hòa hợp hay xúi giục những kẻ ly gián, ưa thích phá hoại, vui thích phá hoại, thích thú phá hoại, nói những lời đưa đến phá hoại. Và người ấy là người nói lời thô ác. Bất cứ lời gì thô ác, tàn ác, khiến người đau khổ? khiến người tức giận, liên hệ đến phẫn nộ? không đưa đến thiền định? người ấy nói những lời như vậy. Và người ấy nói những lời phù phiếm, nói phi thòi, nói những lời phi chơn, nói những lời không lợi ích, nói những lời phi pháp, nói những lời phi luật, nói những lời không đáng gin giữ. Vì nói phi thời nên lời nói không có thuận lý, không có mạch lạc, hệ thông, không có lợi ích. Như vậy? này các gia chủ, có bốn loại khẩu hành phi pháp, phi chánh đạo. Và này các gia chủ, thế nào là ba loại ý hành phi pháp, phi chánh đạo? Ở dây, này các gia chủ, có người có tham ái9 tham lam tài vật kẻ khác, nghĩ răng: "Oi, mong rằng mọi tài vật của người khác trở thành của mình!,, Lại có người có tâm sân, khởi lên

hại ý, hại niệm như sau: "Mong rằng những loài hữu tình này bị giết, hay bị tàn sát, hay bị tiêu diệt, hay bị tàn hại, hay mong chúng không còn tôn tại!" Lại có người có tà kiến, có tưởng điên đảo như: "Không có bố thí, không có kết quả của bố thí, không có tế lễ? không có cúng dường, các hành vi thiện ác không có kết quả dị thục, không có đời này, không có đời sau, không có mẹ, không có cha, không có các loại hóa sanh, trong đời không có các Sa-môn, Bà-la-môn chơn chánh hành trì, chơn chánh thành tựu, sau khi tự tri, tự chứng lại tuyên bố cho đời này và cho đời sau." Như vậy, này các gia chủ? là ba ý hành phi pháp, phi chánh đạo. Như vậy, do nhân hành phi pháp, hành phi chánh dạo, này các gia chủ? ở đây, một số loài hữu tình sau khi thân hoại mạng chung, phải sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ? địa ngục. 446. Này các gia chủ, có ba loại thân hành đúng pháp, đúng chánh đạo; có bốn loại khẩu hành đúng pháp, đúng chánh đạo; có ba loại ý hành đúng pháp, đúng chánh đạo. Này các gia chủ, thế nào là ba loại thân hành đúng pháp, đúng chánh đạo? Ở đây, này các gia chủ, có người từ bỏ sát sanh, tránh xa

sát sanh, bỏ trượng, bỏ kiếm, biết tàm quý5 có lòng từ, sống thương xót đến hạnh phúc tất cả chúng sanh và loài hữu tình; từ bỏ lấy của không cho, tránh xa lấy của không cho, bất cứ tài vật gì của người khác? hoặc tại thôn làng, hoặc tại rừng núi không cho người ấy, người ấy không lấy trộm tài vật ấy; từ bỏ sống theo tà hạnh đối với các dục, không giao cấu với các hạng nữ nhân có mẹ che chở, có cha che chở, có mẹ cha che chở5 có anh che chở? có chị che chở, có bà con che chở? đã có chồng, được hình phạt gậy gộc bảo vệ? cho đến những nữ nhân được trang sức bằng vòng hoa. Như vậy, này các gia chủ? là ba loại thân hành đúng pháp, đúng chánh đạo. Và này các gia chủ, thê nào là bôn loại khâu hành đúng pháp, đúng chánh đạo? Ở đây, này các gia chủ, có người từ bỏ vọng ngữ, tránh xa vọng ngữ, đến chỗ tập hội5 hay đến chỗ chúng hội, hay đến giữa các thân tộc, hay đến giữa các tổ hợp, hay đến giữa vương tộc, khi được dẫn ra làm chứng và được hỏi: "Này người kia, hãy nói những gì ông biết", nếu biết người ấy nói: 6UTôi biết" nếu không biết, người ấy nói: "Tôi không biếfhay nếu không thấy, người ấy nói: "Tôi không thấy"; nếu thấy, người ấy nói: "T6i thấy." Như vậy? lời nói của người ấy không trở thành cố ý vọng ngữ, hoặc vì nguyên nhân tự kỷ? hoặc vì nguyên nhân tha nhân, hoặc vì nguyên nhân một vài quyền lợi gì. Người ấy từ bỏ nói hai lưỡi, tránh xa nói hai lưỡi, nghe điều gì ở chỗ này, không đi đên chô kia nói đê sanh chia rẽ ở những người này; nghe điêu gì ở chỗ kia không đi nói với những người này để sanh chia rẽ ở những người kia. Như vậy, người ấy sống hòa hợp những kẻ ly gián, tăng trưởng những kẻ hòa hợp, ưa thích hòa hợp, vui thích hòa hợp, thích thú hòa hợp, nói những lời đưa đến hòa hợp. Người ấy từ bỏ lời nói độc ác, tránh xa lời nói độc ác, những lời nói nhu hòa, đẹp tai, dễ thương, thông cảm đến tâm, tao nhã, đẹp lòng nhiều người, vui lòng nhiều người, người ấy nói những lời như vậy. Từ bỏ lời nói

phù phiêm? tránh xa lời nói phù phiêm, nói đúng thời, người ây nói những lời chân thật, nói những lời có ý nghĩa, nói những lời về Chánh pháp, nói những lời về Luật5 nói những lời đáng được gìn giữ. Vì nói hợp thời nên lời nói thuận lý, có mạch lạc, hệ thống, có ích lợi. Như vậy, này các gia chiỉ, có bốn loại khẩu hành đúng pháp, đúng chánh đạo. Và này các gia chủ, thế nào là ba loại ý hành đúng pháp, đúng chánh đạo? Ở dây, này các gia chủ, cỏ người không có tham ái, không tham lam tài vật của kẻ khác5 không nghĩ rằng: "Oi, mong rằng mọi tài vật của người khác trở thành của mình!,, Lại có người không có tâm sân, không khởi lên hại ý, hại niệm, nhưng nghĩ rằng: "Mong rằng những loài hữu tình này sống không thù hận? không oán thù, không nhiễu loạn, được an lạc, lo nghĩ tự thân!" Người ấy có chánh kiến, không có tưởng điên đảo: "C6 bố thí, có kết quả của bố thí, có tế lễ, có cúng dường, các hành vi thiện ác có kết quả dị thục, có đời này, có đời sau, có mẹ, có cha, có các loại hóa sanh, trong đời có các Sa-môn? Bà-la-môn chơn chánh hành trì, chơn chánh thành tưu, sau khi tự tri, tự chứng lại tuyên bố cho đời này và đời sau." Như vậy, này các gia chủ, có ba loại ý hành đúng pháp, đúng chánh đạo. Như vậy, do nhân hành đúng pháp, hành đúng chánh đạo, này các gia chủ, ở đây? một số loài hữu tình sau khi thân hoại mạng chung được sanh vào thiện thú, thiên giới? cõi đời này. 447. Này các gia chủ? nếu một vị hành đúng pháp, đúng chánh đạo, mong ước: "Oi, mong răng sau khi thân hoại mạng chung, tôi

được sanh vào đại phú gia vương tộc Sát-dế-ly!” Sự kiện này xảy ra, vị ấy sau khi thân hoại mạng chung, được sanh vào đại phú gia vương tộc Sát-đế-lỵ. Vì sao vậy? Vì vị ấy là vị hành đúng pháp, đúng chánh đạo. Này các gia chủ5 nếu một vị hành đúng pháp, đúng chánh dạo, mong ước: "Oi, mong rằng sau khi thân hoại mạng chung, tôi được sanh vào đại phú gia Bà-la-môn... đại phú gia gia chủ!,^ Sự kiện này xảy ra, vị ấy sau khi thân hoại mạng chung, được sanh vào đại phú gia gia chủ. Vì sao vậy? Vì vị ấy là vị hành đúng pháp, đúng chánh đạo. Này các gia chủ, nếu một vị hành đúng pháp? đúng chánh đạo mong ước: "Oi, mong rằng sau khi thân hoại mạng chung, tôi được sanh thân hữu với chư thiên Tứ Thiên Vương,... với chư thiên cối trời Ba Mươi Ba,... với chư thiên Dạ-ma,.. với chư thiên Bâu-suất-d...với chư thiên Hóa Lạc,... với chư thiên Tha Hóa Tự Tại?... với chư thiên Phạm Chúng,... với chư thiên Quang thiên,... với chư thiên Thiểu Quang thiên,... với chư thiên Vô Lượng Quang thiên,... với chư thiên Quang Âm thiên,... với chư thiên Tịnh thiên,... với chư thiên Thiểu Tịnh thiên,... với chư thiên Vô Lượng Tịnh thiên,... với chư thiên Biến Tịnh thiên,... với chư thiên Quảng Quả thiên,... với chư thiên Vô Phiền thiên,... với chư thiên Vô Nhiệt thiên,... với chư thiên Thiện Hiện thiên,... với chư thiên Thiện Kiến thiên,... với chư thiên sắc Cứu Cánh thiên,... với chư thiên Hư Không Vô Biên Xứ thiên,... với chư thiên Thức Vô Biên Xứ thiên,... với chư thiên Vô Sở Hữu Xứ thiên,... với chư thiên Phi Tưởng Phi Phi Tưởng Xứ thiên!59 Sự kiện này

xảy ra5 vị ây sau khi thân hoại mạng chung được sanh thân hữu với chư thiên Phi Tưởng Phi Phi Tưởng Xứ thiên. Vì sao vậy? Vì vị ấy là vị hành đúng pháp, đúng chánh đạo. 448. Khi nghe nói vậy, các gia chủ Bà-la-môn ở Veranja bạch Thế Tôn: Thật vi diệu thay, Tôn giả Gotama! Thật vi diệu thay, Tôn giả Gotama! Như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày những ẹi bị che kín, chỉ đường cho kẻ bị lạc hướng, đem đèn sáng vào trong bóng tối để những ai có mắt có thể thấy sắc. Cũng vậy? Chánh pháp đã được Tôn giả Gotama dùng nhiều phương tiện để trình bày. Và nay chúng con xin quy y Tôn giả Gotama, quy y Pháp và quy y chúng Ty-kheo, mong Tôn giả Gotama nhận chúng con làm đệ tử5 tư nay trở đi cho đen mạng chung, chúng con trọn đời quy ngưỡng.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.